

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po D 10.—, za ino-
zemstvo D 15.—, dostavljen na dom
D 11.—, za izkaznice D 10.—,
inostavno po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA"
MARIBOR Jurčičeva ulica številka 4.

Posamezne številke:
Navadne Din — 75
ob nedeljah Din 1.—

JREDNISTVO se nahaja v Mart
bora, Jurčičeva ul. št. 4. L. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 274
UPRAVA se nahaja v Jurčičev
ulici št. 4. pritrilje, dano. Tele-
fon št. 24. — SKLAD poštnoobmoč-
ni račun št. 11.787

Na naročila brez denarja se ne
gleda. — Rokopisi se ne vračajo.

TABOR

Naslov

Maribor, torek 10. marca 1925.

Leto: VI. — Številka: 56.

CURIH, 9. marca. (Izv.) Sklepni tečaj.
Pariz 26.97, Beograd 8.35, London 24.77,
Praga 15.42, Milan 21.80, Newyork 519.60,
Dunaj 0.007320.
ZAGREB, 9. marca. Pariz 322—327,
Švica 1194—1204, London 295—298, Dunaj
0.0868—0.0888, Praga 183.60—186.60, Milan
253—256, Newyork 61.64—62.64.

T. G. Masaryk*).
Ob 75-letnici.

Maribor, 7. marca.

Danes je dovršil prezident češkoslo-
vaške republike T. G. Masaryk 75 let
plodovitega in velikim ciljem posveče-
nega življenja.

Pred 75. leti se je rodil kot sin kočija-
ža na cesarski grajski, 69 let pozneje
pa je prevzel cesarske pravice in postal
predstavitelj češkoslovaške narodne in
državne suverenosti. Ko se je Masaryk
rodil, je zavladal v Avstriji absoluti-
zem. Kakor pomladanska slana na cvet-
je, tako se je vslo ledeno nasilje na br-
steče nadeje narodov, ki jim je znane-
nito 48. leto prineslo svobodo in demo-
kracijo. Danes, ko se nahaja Masaryk
na zatonu življenja, je zmaga 1848. leta
izbojevana do konca. Narodi, ki so prišli
kot plen ali pa vsled raznih spekulacij
pod krvavo žezlo Habsburgov in katerim
so stoletja vbijali v glavo, da se lahko
zveličajo samo v eni državi in eni cer-
kvi, so prosti in si sami režejo kruh. —
Največjo zaslugo za to ima demokratič-
no gibanje v Evropi, ki je navdajalo tu-
di avstro-ogrsko narode s silno vero v
zmago pravice in resnice. Gibalne sile
pa so bili veliki možje, bodisi pesniki
in misleci bodisi politiki. V galeriji teh
velikih mož druge polovice minullega
stoletja in prvga četrtletja našega sto-
letja zavzema najvidnejše mesto T. G.
Masaryk.

Ko je l. 1914 trčil vsenemški in habs-
burški nemško-madžarski imperijalizem
z entente cordiale zapadnih držav in
Rusije, je Masaryk občutil, da je napa-
čila daleko odločilnejša doba nego je
bila l. 1848. Odšel je v inozemstvo. Ko so
kmalu nato stotine čeških in slovaških
vojakov zapuščale avstro-ogrsko fronto,
razvijajoč češki narodni prapor na fron-
ti slovaške Rusije, je Masaryk spoz-
nal, da je narod zrel za osvobodjenje. —
Habsburški sistem je bil zapisan smrti:
ali bo izginil v zmagoviti Veliki Nem-
čiji, ali pa bo izginil v vrsti novih svobod-
nih držav, ki bodo zrastle iz narodne-
ga načela in se oklenile zapadnih demo-
kracij.

Tako je sodil vseučilišni profesor-
filozof, vodja realistične stranke in po-
slanec dunajskega parlamenta Masaryk
ko se je l. 1914. napotil v inozemstvo, da
začne odgovorno, negotovo in gigantsko
delo osvobodjenja Čehov in Slovkov. —
Težko si je bilo utrti pot k zaveznikom
in jih prepričati, da demokratična Evro-
pa, ki so jo oni stavili proti nemški mili-
taristično-imperijalistični Evropi, ne
more obstojati poleg habsburške monar-
hije. Na zapadu so mislili zgolj na to,
kako bi kaznovali Nemčijo, na razdeli-
tev Avstro-Ogrske je mislil le redkoka-
teri politik.

Kdo bi opisoval v tem trenutku ne-
štete ovire, predsodke, spletke in sovra-
žnosti, ki so ovirale 65letnega praškega
profesorja pri njegovi riskantni akciji,
ko se je položaj izpreminjal z bliskovito
naglico in je bilo treba izkoristiti vsak
količkaj ugoden trenutek! Dejstvo je,

da je Masaryk veliko pripomogel k te-
mu, da so zavezniki dobili drugačno
mnenje o Avstro-Ogrski in da tudi Wil-
son ni več zahteval samoprave avstrij-
skih narodov, ampak je odgovoril na pi-
sno cesarja Karla v oktobru l. 1918 z
besedami, ki so zvenele kot smrtna ob-
sodba habsburški monarhiji.

In je napačil dan osvobojenja. Že
preje zakonito priznana vlada nezavisne
republike Češkoslovaške je nastopila pot
v domovino. Ob nepopisnem navdušenju
vsoga naroda se je Masaryk vrnil v zla-
to Prago. V Evropi so se zgodile velike
izpremembe, stoletno »ravnotežje«
je bilo porušeno, politična zgodovina je za-
čela novo poglavje. Ni bil osvobojen sa-
mo češkoslovaški narod; prosto smo za-
dihali tudi mi Jugoslovani, ki smo zdru-
žili svojo usodo z usodo srbske vojske,
podprto od naših legionarjev in naše-
ga defetizma v ozadju. Tudi nam je pri-
pomogel Masaryk k uspehu, zakaj nara-
la je bila skupna in cilji so tekli vstric.

Ko se danes spominjamo 75letnice te-
ga Moža, ki bo ostal v slovaški zgo-
dovini kot eden največjih predstavitev
slovaško-zapadnjaške misli, ne more-
mo, da ne bi občudovali njegovega oseb-
nega prestiža. Kakorkoli so iz njega go-
vorili milijoni, katerim je bila njegova
osebnost samo medij, so osobine T. G.
Masaryka tako markantne, da čutimo
To je Mož, kakor jih je malo dala pri-
roda!

V njegovem življenju vidiš čudovito
ravnovesje med idejami in človekom,
med teorijami in življenjem. Bil je filo-
zof, a ne le za druge, marveč tudi zase.
Spisal je globoka dela, a še globlji vpliv
je imel s svojo prakso, ki je šla strogo
po trdi liniji idej in prepričanij. Takih po-
litikov je malo, zato je tudi malo dobre
politike. Samo kdor se je poglobil v
Masarykove spise in je spoznal iz nje-
govih dejanj Masarykovo osebnost, umel
preccniti veličino tega Moža, ki je krep-
ko zvezal osebnost in ideje, človeka in
njegove vzore.

Pred 75 leti jih je bilo malo, ki so
verjeli, da bo prihodnje stoletje stalo v
znamenju demokracije. Privilegirane ka-
ste so si lastile pravico prostega razpo-
laganja z državno močjo in načeli dru-
žabnega reda. Narodi so trpeli, razredil
so se dušili pod pritiskom. Nova doba je
strla vse, kar ni bilo za njo. Mogočni
državni sistemi so se razsuli v razvali-
ne. In močje, ki so bili poviti nekoč v
siromašne plenice in so zrastle samo s
silo svojega duha in vztrajnostjo svoje-
ga dela, so stopili na mesto raznih ma-
ziljenecv. Postali so to, kar so, kot res-
nični predstavitelji volje najširših mas.
Češkoslovaški narod si je izvolil za pre-
zidenta najboljšega med najboljšimi,
najzrelejšega in najmodrejšega držav-
nika. Ni mu žal, Zakaj Masaryk, deset-
letja rušitelj krivih narodnih malikov,
boritelj zoper nerealne in malomeščan-
ske zasnove, defetist Avstro-Ogrske —
je danes največji graditelj in pravi oče
svojega naroda, »statiček Masaryk«.

Kljub tolikemu kričanju in razdvoje-
nosti duhov, ki vlada v naši dobi, je ne-
dvomen znak napredka, da zamenjujejo
krivične sisteme demokratični sistemi,
ki jim stoji na čelu tako modri in resni
značajni kot je T. G. Masaryk. Vsakemu
evropsko orientiranemu demokratu, o-
sobito pa nam Jugoslovanom, prihaja od
srca vroča želja, naj bi ostal T. G. Ma-
saryk do skrajnih meja človeškega živ-
ljenja čil in zadovoljen v krogu svoje-
ga naroda, ki ga bo vsekar štel med
svoje vodilne duhove!

* V sled tehničnih težkoj smo morali
ta članek v nedeljski številki izpustiti,
zato ga prinašamo danes hkratu z izvir-
nim poročilom iz Prage o Masarykovih
slavnostih v soboto in nedeljo. Ur.

Volitev verifikacijskega odbora v skupščini.

Narodni blok gre preko vpitja opozicije mirno na delo. — Incident s Trumbičem.
— Bivši minister dr. Srškić predsednik verifikacijskega odbora. — Pritožbe iz Slovenije pred verifikacijskim odborom.

BEOGRAD, 8. marca. Na včerajšnji
popoldanski seji je podal začasni pred-
sednik Lazić neumestno in neparlamen-
tarno izjavo o vladi, ker še ni izpustila
interniranih voditeljev HRSS, taker so
poslanci opozicijskega bloka odšli
iz dvorane. Vladne večine pa to čudno
vedenje opozicije seveda ni motilo in je
izvedla za začasnega predsednika posl.
dr. Subotića, ki je sejo zaključil in od-
redil drugo sejo za danes. Dnevni red:
volitev verifikacijskega odbora. Nepar-
lamentarni nastop opozicije je izzval v
javnosti ogorčene proteste in proti več-
ru se je začela opozicija sama kesati. —
Dočim je najprej proglašala, da se bo
sploh abstimirala, so pozneje voditelji
sklenili, da se bo opozicija vrnila k veri-
fikacijski debati.

BEOGRAD, 9. marca. Včerajšnja
sejo narodne skupščine je ob 10.30 uri o-
tvoril začasni predsednik dr. Subotić. O
sprejetju zapisnika prve seje se je raz-
vila dolga in burna debata. Opozicija je
razno ugovarjala zoper pravilnost za-
pisnika. Konečno je bil z večino glasov
sprejet. Padali so ironični medklici:
»monarhija angleškega tipa, parlament
po angleškem vzoru, gentleman po an-
gleških vzorih!« Med dr. Trumbičem in
poslanci vladne večine je prišlo ponov-
no do ostre kontroverze. Trumbič je
predbacival vladnim strankama, da se
spremenili skupščino v kasarno. Vpil
je: »živil parlament, dol s konventom!«
Člani vladnih strank so mu odgovarjali:
»dol s Trumbičem, dol z izdajci!«

Konečno je predsednik odredil volitev
verifikacijskega odbora. Izvršila se je
med strašno buko. Oddanih je bilo 297
glasov in sicer za listo Narodnega blo-
ka 160 glasov; za listo Trumbiča 54 za
listo posl. Pečiča 41, za listo posl. Hoh-
njeca 15, za listo Kulenovića 12 in za

listo Joce Jovanovića 12 glasov. Na
podlagi oddanih glasov je bilo izvolje-
nih 11 članov Narodnega bloka, 9 članov
opozicijskega bloka in 1 zemljoradnik.
Nemci in črnogorski federalisti so glos-
vali za listo Joce Jovanovića (zemljo-
radniško). Nato je bila seja zaključena.

BEOGRAD, 9. marca. Danes ob 10. uri
dop. se je sestel včeraj izvoljeni veri-
fikacijski odbor k prvi seji. Poslanec Ra-
donić je otvoril sejo in predlagal volitev
predsedstva na eni listi. Opozicija je
predlagala posebno glasovanje za pred-
sednika in tajnika. Sprejet je bil pred-
log posl. Radonića. Narodni blok je vo-
lil za predsednika dr. Srškića, opozicija
dr. Trumbiča. Dr. Srškić je bil z 11 gla-
sovi izvoljen za predsednika odseka. Za
tajnika je izvoljen Leonac. Srškić je iz-
volitev sprejel, se zahvalil za izkazano
zaupanje ter povdaril svoje stališče, da
je verifikacijski odbor parlamentarni
odbor ter da ima postopati strogo po za-
konu in ustavi. Posl. Trumbić je nato
zahteval od Srškića, naj verifikacijski
odbor opozori vlado, da se morajo vsi
zaprti in internirani poslanci Radić, Ma-
ček itd. izpustiti. Poslanec Narodnega
bloka so povdarjali, da vlada ne more
tu ničesar ukreniti, ker bi mogla kršiti
zakon in ustavo z ozirom na sodniško
 neodvisnost. Po burni debati je konečno
bil odbit predlog dr. Trumbiča, ker ima
tozadavno zednjo besedo spregovoriti
minister Maksimović.

BEOGRAD, 9. marca. Verifikacijs-
skemu odboru so predložene pritožbe
glede volilnih manipulacij slovaške
klerikalne stranke. Izredbilja se man-
dat dr. Korčeca v Ljubljani in 11. kle-
rikalni mandat v mariborsko-celjskem
volilnem krogu. Verifikacijski odbor
bo razpravljajal o vseh pritožbah.

Nesramne demonstracije nemških buršakov v Gradcu.

Proti Masarykovi proslavi. — Udele ženi zlasti nemški študenti iz Jugo-
slavije.

GRADEC, 9. marca. Tukajšnji češ-
ki društvi »Praha« in »České srdce«
sta napovedali za soboto zvečer pro-
slavo 75letnice rojstva prezidenta
Masaryka. Proslava se je imela vrši-
ti v hotelu »Ross«. Nemški nacionali-
sti, predvsem na visokošolci, deloma
iz češkoslovaških in jugoslovanskih
pokrajin, so sklenili, da bodo priredili
volitev prepovedali. Najprej so zahtevali od
policijskega ravnateljstva, da mora
prireditelj prepovedati. Policijski ravn-
atelj seveda ni imel za to zakonitega
povoda in je zahtevo zavrnil. Vsled
tega so nemški buršaki pripravili de-
monstracije, a prireditelji so o prave-
nem času izvedeli za njihove načrte

in so prireditelj odpovedali. Policija
je obdala hotel s kordonom redarjev.
Ko je zvečer prispelo pred omenjeni
hotel 150 dijakov, so izvedeli, da se
prireditelj ne vrši, vsled česar so ho-
teli demonstrirati pred češkoslovaš-
kim konzulatom. Ker jim je bil dohod
v Merangasse zaprt, so odšli pred po-
slopje tehnične visoke šole, kjer so
imeli hujskajoče govore.

Ker je bila na podoben način pre-
prečena tudi proslava sv. Save, je to
znamenje, da se moramo Jugoslovani
in Čehoslovaki skrbno izogibati Grad-
ca in prekiniti z njim vsak gospodar-
ski stik.

ga sveta, kateri pripisujejo velik po-
men, ker se bo na nji odločilo, kakšno
stališče bo zavzela vlada napram Ra-
dićevi stranki. Na tej seji je predložil
minister Giuričić v diskusijo osnutek
stanovanjskega zakona, ki bo najbrže
že danes odobren. Hišni posestniki in
najemniki so vložili več novih predlo-
gov in ugovorov.

DANAŠNJA SEJA MINISTRKEGA
SVETA.

Stališče napram HRSS in stanovanjski zakon.

BEOGRAD, 9. marca. Po končani
seji verifikacijskega odbora so se po-
dali ministri v vladno predsedstvo.
Kjer se je takoj vršila seja ministrske-

Proslava Masarykovega jubileja na češko-slovaškem.

Praga, dne 7. marca (CEPS).

Vsa češkoslovaška republika je proslavila danes spontano 75 rojstni dan svojega prvega predsednika in duhovnega voditelja T. G. Masaryka. Dasiravno ni bilo ustavljeno delo — pač v smislu Masarykove ideologije — se je vendar pretvoril ta dan v pravi narodni praznik. Že na predvečer 6. marca je bila vsa republika preplavaljena z milijoni narodnih zastav, zvečer pa so se vršile širom države neštete akademije, sestanki in predavanja. Sestal se je tudi senat, da proslavi jubilej prvega državljanja češkoslovaške. Popoldne so prišli na starodavni praški grad, bivšo rezidenco čeških kraljev in sedaj Masarykovo službeno stanovanje, štiri vojne štafete, ki so prispele s štirih strani republike. Prinesle so svojemu vrhovnemu voditelju pozdravne listine iz vzhodne, zapadne, severne in južne Češkoslovaške. Pozdrave so prinesli iz cele države tudi nešteti poštni globoli.

Zvečer je bilo glavno slavlje v Vínohradskem gledališču, kjer je bila Masaryku na čast na novo naštudirana znana Ibsenova drama: »Sovražnik ljudstva«. Drama ima mnogo aluzij na Masarykovo življenje, saj je bil tudi Masaryk kakor dr. Stockmann »sovrážnik ljudstva«, ker je kot narodnjak ljubil resnico nad vse; za pravičnost je bil voljan žrtvovati vse druge interese ter je bil prav radi tega osamljen in neumevan.

Na dan predsednikove proslave so posvetili vsi češkoslovaški listi svoje številke velikemu jubileju in njegovemu delu. Krasno številko je izdala »Prager Presse« s prispevki mnogih odličnih evropskih pisateljev in znanstvenikov. V teh številkah je izšlo tudi več prispevkov, ki se tičejo Masarykovih zvez z Jugoslovani in jugoslov. kulturnega življenja. Večinoma potekajo iz peresa jugoslov. kulturnega attachéja na praškem poslanstvu dr. Drautina Prechaske.

Simpatično je, da je tudi nemški tisk proslavljal na dostojen način jubilej predsednika Masaryka. V člankih o njegovih osebnosti je naglašal, da je Masaryk vsekakor branil slabjšega proti močnejšemu in da je bil vedno nasprotnik nacionalnega šovinizma, da je bil nacionalist v najboljšem pomenu besede. Nemški tisk pravi, da danes ni na svetu države, ki bi imela na prvem mestu človeka tolikih duševnih in človeških kvalitiet kot jih ima predsednik Masaryk.

Celo komunistični tisk, ki je sicer brezobziren v kritiki nasprotnikov, priznava pri tej priliki Masarykove velike zasluge za socialno stvar in za splošni napredek v reorganizaciji Evrope.

Na dan proslave je imel češkoslovaški narodni svet slovesno sejo, na kateri so govorili mnogi vodilni čl. politiki o Masarykovem delu. Nato je bila revija praške garnizije na Beli hori pri Pragi, kjer je nekotični češki narod izgubil svojo samostojnost.

Masaryk je sprejel veliko število deputacij, ki so mu prišle častit. Praške slavnosti so mu bile zaključene s slavnostno predstavo Smetanovega »Dalibora« v Narodnem divadlu. Podobne proslave so se vršile tudi širom češkoslovaške države. Udeležili so se jih vsi državljani brez razlike narodnosti.

Triglavske slavnosti v Mariboru.

Maribor, 4. marca.

Včerajšnji dan je bil za del Maribora prazničen. Vsak vlak je prinesel nekaj gostov, ki so prišli v Maribor, da se sreči »Triglavanov« navzamejo mladeniškega duha. Proslava 50letnice »Triglava« je bila rendez-vous naše visokošolske inteligence, sestane mladim in starih prijateljev, znancev in neznancev, ki jih vse družijo lepe »Triglavske« tradicije.

Prihod uradnihi gostov.

Z opoldanskim vlakom se je pripeljal zastopnik pokrovitelja slavnosti Nj. Vel. kralja divizijski general Stojanovič. Pozdravila ga je Starešinska zveza s predsednikom dvor. svet. dr. Toplakom na čelu in velikim županom dr. Pirkmaierjem. Z istim vlakom so prispeli tudi aktivni »Triglavan« iz Zagreba in Ljubljane z zastavo, zastopniki raznih dijaških društev in mnogo starišim z dežele. Tudi njih je pozdravil predsednik Starešinske zveze, nekdar so zapeli staro »Triglavsko« himno: »Čuj nas Slove-nija«

Za spomlad!

Originalno angleško sukno,

modno perilo, samoveznice, klobuki itd.
Fr. Mastek, Glavni trg.

Z brzovlakom je prispelo veliko odličnih starešin iz Ljubljane, med njimi rektor ljubljanske univerze dr. Hinterlechner z dvema vseuč. profesorijema, direktor državnih železnic dr. Borko, direktor pošte dr. Gregorič, bivši pokrajinski namestnik Ivan Hribar in drugi. Na postaji jih je pozdravil tajnik S. Z. dr. Šnuderl.

Zborovanje v gradu.

Historična viteška dvorana mariborskega gradu je bila ob 2. uri polna najodličnejših gostov in »Triglavske« omladine. Vojaška godba je slovesno sprejela kraljevega zastopnika, ki je kmalu po 3. uri vstopil v dvorano. Tu ga je pozdravil z izbranimi besedami predsednik S. Z. dr. Toplak, kar je izzvalo burne ovacije kralju. Predsednik je pozdravil tudi ostale odlične predstavitelje, med njimi velikega župana dr. Pirkmaierja, mestnega župana dr. Leskovarja, rektorja dr. Hinterlechnerja, prov. referenta dr. Poljanca, komandanta mesta Nikoliča, ministra n. r. dr. Kukovec, častnega člana J. Hribarja, direktorja dr. Borka in dr. Gregoriča in druge. Posebne ovacije so valjale sodnemu svetniku Kovaču, ki je poleg prof. Sinkoviča v Zagrebu edini živeči ustanovitelj »Triglava«.

Nato so sledili prisrčni pozdravi in nagovori generala Stojanoviča, vel. župana Pirkmaierja in župana dr. Leskovarja. Govorila sta še minister na d. dr. Kukovec in bivši poslanik dr. Vošnjak. Ko je bilo izvoljeno predsedstvo, je predsednik dr. Toplak izročil besedo slavnostnemu govorniku dr. Strmšku, ki je v lepo zasnovanem predavanju očitno 50 letno delovanje »Triglava«. (Glej »Tabor« z dne 8. marca). Nato je poročal dr. Šnuderl o postanku in delovanju Starešinske zveze. Naposled so poročali o delovanju zastopnika akademskih društev »Triglava« v Zagrebu, Ljubljani in Dunaju, za njimi pa so društvu častitali k jubileju zastopniki raznih akademskih društev iz Ljubljane, Zagreba in Trsta. Sledilo je čitanje številnih pismenih in brzojavnih pozdravov iz vseh delov naše države; posebno mnogobrojno je bil zastopan Beograd. Slavnost je brzojavno pozdravil tudi minister dr. Žerjav. Posebno zanimiva je bila čestitka starega »Triglavana« admirala Kocha.

Zborovanje je poteklo zelo prisrčno in dostojno ter je bilo lepa manifestacija nacionalne in napredne zavesti med našim visokošolskim izobraženstvom. — Po zborovanju so se dali udeleženci fotografirati. V gledališču se je začela ob 5. uri »Triglavanov« na čast operna predstava, ki je bila jako dobro obiskana.

»Triglavski večer« v Götzovi dvorani je bil obiskan kakor že dolgo nobena mariborska prireditel. Dvorana je bila slavnostno opremljena; osobito okusno je bilo urejeno pročelje s slavnostnimi ložmi, k čemur je veliko pripomogla trdka Pirch. Ob sebi se ume, da so bili navzoči vsi uradni zastopniki in skoraj vsa napredna inteligence iz Maribora v družbi številnih »Triglavskih« starešin iz vseh delov naše domovine.

Posebno slovesen akt je bilo odklovanje »Triglavov« zastave z redom sv. Save III. razreda, ki ga je izvršil veliki župan dr. Pirkmaier v korozi Triglavov in ob prisotnosti kraljevega zastopnika s prisrčnim nagovorom. Odlično vanju je sledil čestitčen aplavz in velike ovacije kralju. Nato je za Toplakova pripela zastava iz Starešinske zveze lep trakt z letnico »1875—1925«. Predsedniki »Triglava« v Zagrebu, Ljubljani in na Dunaju so sporočili, da so imenovana društva imenovala dr. sv. Toplaka za častnega člana, kar je sprejela dvorana z burnim aplavzom na znanje.

Po tej prisrčni slovesnosti so se odpravili čitni ples, ki je potekel v najbolj animiranjem razpeloženju.

Doma in po svetu.

— **Preložene občinske volitve.** V Triglavih so obč. volitve preložene na nedoločen čas. v Ljubljani so bile razpisane za 18. maj, na so tudi odložene, ker se je domalo, da je klerokomunistična večina volilne imenilke strahovito potvorna.

— **Začetno je, da sme »Cillier Zetun«** vključb jasnim predpisom že vedno rabiti svojih rubrikah za naša mesta

Kralj in kraljica v Belju.

BEOGRAD, 9. marca. Včeraj ob 10. uri se je kraljeva dvojica podala skupno z romunsko kraljico v Belje, kjer ostane 8 dni. Romunska kraljica se bo vrnila z Belja naravnost v Romunijo.

Občni zbor Narodne banke.

BEOGRAD, 9. marca. Danes se je vršil občni zbor Narodne banke. Udeležilo se ga je 125 delničarjev s 16.992 delnicami. Občni zbor je odobrila in izvolil nov upravni svet.

označbe Cilli, Laibach, Agram itd. (glej članek »zur Wegnahme des Deutschen Hauses« v št. 20 od 8. maj.)

— **Natečaj!** Slov. plan. društvo podružnica v Mariboru razpisuje natečaj za osnutek reklamnega slikanega plakata za Pohorje - Maribor - Celje s karakternimi, a reklamnimi motivi iz teh treh krajev. Prva nagrada znaša 1000 D, druga 500 D. Vse pravice glede obeh ugrajenih osnutkov preidejo z nagraditvijo na SPD Maribor. Reflektanti naj zatevajo natančnejše pogoje od SPD podružnica Maribor, na podlagi katerih se šele lahko tekme vdeležo. Rok vložitve osnutka je 15. aprila 1925. Izbero osnutkov in nagrado izreče poseben jury. — Odbor.

— **Državno posestvo Belja v državni upravi** dobro procvita. Lani je ministristvo finance razpisalo licitacijo za oddajo posestva v zakup. Izmed osmero ponudb je bila najvišja neke češkoslovaške družbe iz Bratislave, ki je ponudila 53 milijonov din. Komisija pa je bila mnenja, da ponudbe ne odgovarjajo vrednosti letnih dohodkov iz posestva, zato je država podaljšala eksploatacijo Belja v svoji režiji. Te dni poroča ministristvo finance, da so dohodki minjoleto preokorčili 50 mil. dinarjev. Največ dobička daje sladkorna tovarna, ki je izdelala 1500 vagonov sladkorja. Ako bo letos dobra žetev, bo posestvo vrglo 80 milijonov din.

— **Društvo učitelje osnovnih in meščanskih šol, učiteljice ženskih ročnih del in otroških vrtničarj** ima svoj občni zbor v soboto 7. marca v Mariboru ob pol 3. uri na šoli v Cankarjevi ulici. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednice. 2. Predavanje strok. učiteljice Zete Lovstikove: »O kongresu ženske male Antante v Beogradu«. 3. Poročilo tajnice in blagajnice. 4. Volitve. 5. Slučajnosti. Ob priliki občnega zbora se priredi čestitka, na katero vabi društvo prav prisrčno vse učiteljice, članice in nečlanice, v svrhu tovariškega spoznavanja in zblizanja. — Odbor.

— **Izguba ameriškega državljanstva.** Mnogo naših ljudi, ki so postali državljani Zedinjenih držav, ne ve, da lahko tudi izgube to državljanstvo. A ne glede na to, da ga ameriški zakon ekspatriira, če postane državljan kakšne druge države, izgubi državljanstvo že, če se vrne v deželo, iz katere je prišel v Ameriko in živi tam dve leti, ali pa če odide v kakšno drugo deželo in živi tam pet let. Zakon sicer dopušča nekatere izjeme. Da se njegovo ameriško državljanstvo ne razveljavi, mora diplomatičnim ali konzularnim zastopnikom Zedinjenih držav doprinesiti zadovoljiv dokaz: a) da živi izven Zedinjenih držav izključno kot zastopnik ameriške trgovine ali industrije; b) da živi tam zaradi zdravja ali izobrazbe; c) da je višja sila preprečila njegov pravočasni povratek; d) da živi v inozemstvu kot redno imenovan zastopnik kakšne priznane ameriške prosvetne, znanstvene, dobrodele ali verske organizacije. V vsakem slučaju mora doprinesiti dokaz.

— **Ribnica na Pohorju.** Zadnje volitve v Narodno skupščino našim klerikalcem nikakor ne dajo miru, vedno se še zadržavajo v kandidata Narodnega bloka g. Antona Podlesnika v svojem klepetavem glasilu »Slov. gospodarje«. Silno se jezijo župnik Fišer in njegovi podrepaniki, da se je drznil gospod Podlesnik sprejeti kandidaturu in s tem pomagati do častne zmage dr. Pivku. Za klerikalno stranko v Ribnici so največja privlačna sila debele smreke in hojke iz farovškega lesa in pa farovška klef. Župnik Fišer prodaja prav po bratovski vredno drevesa, katerih farovška žaga ne more poraziti, seveda samo svojim zvestim pristašem. Med njimi pa so takšni »krišćanski možje«, da o njih govori cela okolica, da se pri njih najbolj nekrišćansko ravna z poročno živino, da dobivajo več batine kakor kme. Župnik in kralj sta na dan volitve skrbno pazila na Ribnici, da se njima ne bi izneverila kakšna ovčica, župnikovi duhoviti mladeniči so pa pred občinsko hišo šepotali volilem: »Le ploh kar volite«

(le Nar. blok ne voliti). Kljub najogabnejši klerikalni gonji je tudi v Ribnici Narodni blok dosegel lepo število glasov in smo od zadnjih volitev napredne glasove podvojili.

— **Absolventi nižjih razredov srednjih šol, absolventi mešč. in dvorazrednih trg. šol,** ki so brez službe, naj se javijo pri nas radi evidence. Seveda samo pristaši stranke. — Tajništvo SDS, Maribor, Cankarjeva 1.

— **Velika sokolska loterija** je razpisana v korist zgradbi doma Sokoja 1. na Taboru v Ljubljani. Ima štiri glavne dobitke in sicer v denarju. I. dobitok iz naša 50.000 din., II. 25.000 din., III. 15.000 din. in VI. 10.000 din. Razen tega so 4 dobitke po 5000 din., 10 po 2500 din., 15 po 1000 din. itd. Manjših dobitkov je okoli 2000. Zrebranje bo 15. marca 1925 na Taboru v Ljubljani. V Mariboru se do be srečke razen v sokolski društveni pisarni tudi v glavni blagajni tukajšnje glavne pošte pri br. Nagliču in sicer vsak dan ob uradnih urah. Sokolstvo kakor tudi Sokolstvu naklonjeno občinstvo se pozivlja, da pridno sega po teh srečkah.

— **Kako postopajo pri nas z amatersko radiotelefonijo.** Dobro poučen strokovnjak nam piše: Radiomaterji se v zadnjem času pogostoma pritožujejo o zastarelih in neumestnih naredbah, katere razvoj radiotelefonije ne le ovirajo, ampak tudi onemogočajo. Tako je na pr. še danes veljavna stara naredba za obmejne kraje cele države, da se smejo sprejemne postaje v krajih, kise nahajajo v coni državnega obmejnega pasa, t. j. do 20 km od državne meje, postaviti samo z izrecnim dovoljenjem notranjega ministristva. V tej coni so vključena zlasti mesta Maribor, Koprivnica, Subotica in skoro cela Dalmacija. Čemu imamo pravzaprav to naredbu? Za radiotelefonijo vendar ne obstojajo meje, ko lahko sluherni večer sprejemamo najoddaljene inozemske postaje! Dvajset kilometrov je za radio amaterja vendar malenkost! Imenovana naredba in dolgotrajno reševanje prošnji predstavljata največjo oviro za razvoj radiotelefonije, osobito pa za mesto Maribor kjer je polno zanimanja za to novo iznajdbo. Graška oddajna postaja bode v kratkem pričela obratovati in Mariborčanom se nudi najlepša prilika za nabavo radio-postaj — vsaj za sprejem Dunaja in Gradača, kar stane k večjemu poldrugi tisoč dinarjev in še manj. Opaža se spleh, da pri nas merodajna višja mesta ne uvidevajo važnosti radiotelefonije, in posledica tega pa je, da se škoduje ugledu in koristi naše države. Treba nam je novega modernega pravilnika, ki naj znatno olajša dovoljenja za sprejemne radio postaje in obenem zniža letne takse. — Ali je potrebno, da se plačuje za prenosne radiopostaje letnih 700 din. in da mora amater, ki hoče prirediti javno predavanje s koncertom, zaprositi dovoljenje od ministristva in plačati takso 700 din. To je seveda nekoliko prevelika zahteva! Ogledimo si druge države: Francijo, Anglijo, Nemčijo in sosedno Avstrijo, kjer zadostuje prijava privatne radiopostaje enostavno pri poštvenem uradu. Zahtevamo več prostosti ter znižanje taks in to popolnoma času primerno ter v interesu občinstva, sicer bomo imeli vedno več neprijavljenih postaj, od česar tako država kakor tudi amaterstvo nima koristi. Radiotelefonija je danes važna kulturna potreba in to je treba času primerno upoštevati.

—□—

— **Madžarska zama skriva militaristične kremplje.** Rumunski zunanji minister Duca je v odgovoru na neko interpelacijo odvrnil, da je madžarski budžet razmeroma višji nego rumunski, zlasti kar se tiče izdatkov za vojno, orožništvo zmanjje zadeve in policijo. — Vслед tega se romunska vlada vprašuje, ali je položaj Madžarske resnično tako ugoden, da lahko troši toliko za omenjene reči, tembolj, ko sicer neprestano vpije o svoji ekonomski krizi. Vlade Male antante že izmenjujejo mnenja o tem in bodo temeljito proučile vprašanje madžarske razorožitve.

— **Razpustitev belgijskega parlamenta.** Obe belgijski zbornici sta razpuščeni. Nove volitve so razpisane na dne 5. aprila novoizvoljeni parlament pa se bo sestel 28. aprila.

— **Angleške parlamentarna večina zoner volitično izrabljanje delavstva.** — Večina angleške poslanske zbornice je odklonila osnutek zakona, ki določa, da mora vsak delavec plačati prispevke za strokovno zvezo. Konservativci se sklicevajo na to, da se ti prispevki često izrabljajo v politične cilje, s katerimi se vse delavstvo ne strinja.

Mariborske vesti.

Maribor, 9. marca 1923.

m Proslava Masarykove 75letnice v krogu češke šolske dece. »Češki klub« je priredil deca, ki obiskuje češke šolske tečajne in pa ožjemu krogu starišev čedno in pristrano proslavo 75letnice največjega živečega Čeha, prezidenta Masaryka. Proslava se je vršila včeraj popoldne v dekliški šoli v Cankarjevi ulici. Deca je skupno s stariši in nekaterimi vabljenimi gosti napolnila šolsko dvorano do zadnjega kotička. V ospredju sta stali z narodnimi traki okrašeni sliki prezidenta Masaryka in našega kralja. Prireditelj je otvoril v imenu »Češkega kluba« s toplim pozdravom predsednik g. Bures, nakar je tajnik kluba g. Kovář v kratkem, a lepo zasnovanem predavanju očitno pomen Masaryka in potek njegovega življenja. Nato je klubov orkester zasviral komad iz »Rusalk« in Dvořakovo »Humoresko«, nakar je nastopilo kakih 10 čeških otrok, ki obiskujejo češke tečaje. Deklamirali so češke pesmi, nekatere tudi o »tatičku Masaryku«. Občudovali smo njihov vzoren nastop in krasno, čisto izgovarjavo materinega jezika, kar priča o lepih šolskih uspehih njihove češke učiteljice. Mladi deklamatorji so položili tudi šopke cvetlic pred sliki obeh predstaviteljev bratskih narodov in držav. K sklepu je orkester zasviral še obe češkoslovaški himni. Prireditelj je zapustila jako čeden vtis in je potekla v najprisrčnejšem zadovoljstvu. Jugoslov.-češkoslov. ligo je zastopal g. dr. V. Ropotec.

m Jugoslov.-češkoslovaška liga bo proslavila Masarykov jubilej s posebnim večerom, o katerem bomo sporočili prihodnje dni kaj več.

m Jugoslov.-češkoslov. liga. Jutri v torek dne 10. tm. ob 18. (6.) uri v Grajski kleti prva seja novega odbora. Na sporedu je: 1. konstituiranje odbora, 2. poročanje o Masarykovi proslavi, 3. koncert mojstra Jiraneka. Prosimo polnoštevilne udeležbe!

m Ljudska univerza. Danes, v ponedeljek ob 19.45 predavanje g. prof. Glaserja o slovenski moderni liriki ter recitacije gđe. Severjeve in gg. Škerla in Pirnata.

m Dragocena pridobitev Ljudske knjižnice. V soboto so pripeljali Triglavani iz Ljubljane ono knjižnico, o kateri smo v nedeljskem »Taboru« poročali, da jo kupuje Ljudska knjižnica. V krasni zbirki je bilo med drugim tudi 30 letnikov »Dom in Svet«, ki jih je kupila »Ljudska knjižnica« elegantno vezane z napisi po 55 din. letnik. Samo pretekli teden je torej pridobila naša »Ljudska knjižnica« nad 50 letnikov slovenskih revij, kar predstavlja vrednost nad 6000 din. S tem so vse omare v knjižnici ob treh stenah nabito polne, čeprav je dobra tretjina knjig v rokah čitateljev. Splošno poročilo o vsestransko sijajnem razvoju naše knjižnice bo podalo vodstvo v soboto zvečer na občnem zboru v restavraciji Narodnega doma, kamor so zato iskreno vabljeni vsi mariborski duševni delavci.

m Popravi. V zadnji številki je zakrivil tiskarski skrat nesmiselno spako. Naslov članka na 3. strani čitaj: »Koroška cesta — pastorka mesta« (ne pastor).

m Primorca, prijatelje Primorja in široko občinstvo sploh opozarjamo na predavanje, ki ga bo priredila »Ljudska univerza« v četrtek dne 12. marca ob 19.45 v mali kazinski dvorani. Predaval bo g. Zoržut o Primorju v preteklosti in sedanosti. Predavatelj pozna razne re in bo — kakor upamo — zadovoljil vsakega slušatelja.

m Seja ožjega odbora Jadranske Strazje v Mariboru se vrši v torek, dne 10. tm. ob 20. uri v kapelici Grajske kleti.

m Sokolske plesne vaje II. tečaja se vršijo v torek dne 10. tm. ob 8. uri zvečer in sicer zadnjikrat, radi tega se vabijo vsi člani, da se sigurno udeležijo, ker se bo razgovarjalo glede zaključnega venčka.

m Pometajte pločnike. Ker je zopet zapadel sneg, ki je jako mokrotan, se prebivalstvo opozarja, da je treba po predpisih cestnega reda in v interesu prebivalstva skrbeti, da bodo pločniki pometani in čisti.

m Obč. zbor Marib. Sok. župe se vrši v četrtek, 19. tm. v restavraciji Nar. doma v Mariboru. Začetek ob 10. uri dop. Pred njim je seja zbora družst. načelnikov z začetkom ob 8. uri v istih prostorih. Da bo obč. zbor potekel hitreje izide zanj 1. številka III. letnika oživiljenega župnega vestnika z nekaterimi idejnimi članki ter s poročili posameznih župnih funkcionarjev. Vestnik se razpošilje pravočasno društvom, tako da bodo mogli priti bratje delegatje temeljito pripravljeno na občni zbor.

m Lovska nezgoda ali uboj? V soboto je bil poklican rešilni oddelek na Meljski hrib, kjer je obležal v gostilni Glasser lajtersberski posestnik Josip Kos. Kos se je vračal domov preko Dragučeve. Tam so se mu približali trije moški z lovskimi puškami. Zdajci je počil strel in Kos je občutil, da je zadet v nogo. — Nekaj časa se je vlekel, da je dospel do omenjene gostilne, tu pa so ga moči zapustile. Kos je izjavil, da enega izmed omenjenih trojice pozna in je orožništvo takoj uvedlo preiskavo.

m Ljudje iz barak. V Danjkovi ulici so znane barake, kjer biva več družin, ki ne more dobiti stanovanja v hišah. Tam se pa tudi zbirajo razni dminarji, ki bivajo le začasno v mesto in grede, ko jim zmanjka dela, drugam. V teh barakah se večkrat nude prizori, ki bi spadali v Gorkega dramo »Na dnu« in ki se navadno končajo s policijsko intervencijo. Tak prizor se je nudil snoči ob pol 21. uri pred barako. Kdo ve radi česa — najbrže zbog kakih malenkostnih zadevic se je šestorica prebivalcev barake sprla med sabo. Jože K. je skupaj s svojo prilježnico in še nekim parom iz barak napadel Jožefa R., pa so mu jih začeli dajati po glavi in po životu, da ga je jedva rešila policija. Jožef R. je dobi takle poškodbe, da ga je moral rešilni oddelek prepeljati v bolnico, kjer so ga obvezali in izročili v domačo oskrbo. — Proti napadalcem je vložena ovadba in se bodo morali zagovarjati pred sodiščem.

m Človeški dihur — prijatelj kur. V Preslovi ulici se je v noči od 7. na 8. tm. klatil neki dihur v človeški podobi in odnesel Cecilijo O. 3 kokoši in petelina, Ivanu C. pa 3 kokoši.

m Mesto venca na grob g. dr. Medvedu so darovali: profesorski zbor drž. realke v Mariboru 310 din., učiteljski zbor osnovne šole v Radvanju 50 din., dr. Josip Berle, notar, v Mariboru 100 din. Prisrčna hvala!

m Občni zbor olepševalnega društva za Magdalensko predmestje v Mariboru, se vrši dne 12. marca tl. ob 14. uri v gostilni gospe Skozo v Betnavski cesti z običajnim dnevnim redom.

m Policijska kronika. Aretirani so bili v zadnjih dveh dneh: radi tatvine 2, pijanstva 1 in nedovoljenega povratka 1. Prijave se tičejo večinoma cestno-policijskih prestopkov in drugih podobnih dejanj. Množično se prijave radi prestopkov pasjega zapora, znak, da se imejtelji psov premalo ozirajo na oblastvene odredbe, kar bo imelo za nje neprijetne posledice.

m Grajski kino predvaja od danes ponedeljka do vključno srede pustolovščino v 5 činih »Zabranjena zemlja« s znamenito igralko Vilmo Banki v glavni vlogi. Razen tega se predvaja izborna veseliga v 2 činih »Pa ravno psi«. V četrtek se začne prvovrstni najnovejši film komičarjev Pat & Patachona »Nevesta iz Avstralije«.

m Kdo ima postransko službo za inteligentnega ruskega begunca? Rus z veliko družino (ženo in 3 otroci) je nameščen kot dnevničar pri nekem državnem uradu in dobiva malenkostno plačo mesečnih 1260 din. Ob tej plači živi družina v veliki bedi in je glad v hiši vsakdanji gost. V svojem obupnem položaju prosí s tega mesta dobrosrčne ljudi, da mu pomagajo najti kakšen postranski zaslužek pri računovodstvu, knjigovodstvu ali kaj podobnega. Delo bi izvrševal ob prostih urah. Naslov pove uradništvo našega lista.

Kako zavijajo resnico!

(Odgovor na članek v »Naši Strazi« z dne 25. febr. št. 4 pod naslovom: Prvi »uspehi« Narodnega bloka).

Vsled stalne gospodarske krize in z isto zvezane skrajno slabe odprodaje Velenjskega premoga je prišel drž. premogovnik Velenje že meseca novembra 1924, ko se položaj na premogovnem trgu kljub nastali zimi ni prav nič zboljšal, do tega, da bi moral v začetku zime v svrhu izboljšanja proizvodnih stroškov uvesti delo v dveh tretjinah in vsled tega odpustiti 100 delavcev.

Ker pa bi bilo delavstvo v ozirom na to, da se pozimi še težje dobi delo nego poleti, v tem letnem času z odpustom preveč udarjeno, se je odložila nameravana redukcija preko zime. Vsled tega je bil premogovnik gmočno hudo obremenjen in se je moral vsak mesec pri skrajni stredljivosti z materialom in delavskimi silami stalno boriti za aktiviteto. Da se spravi obrat v ravnotežje, je izdala Generalna Rudarska Direkcija nalog, čimprej izvesti redukcijo delavstva, provesti delo v dveh tretjinah in zmanjšati dnevno produkcijo od sedanjih 60 na 50 vagonov. Pri tem načinu

redukcije se je moralo s 14. februarjem 100 delavcem odpovedati službo s 14-dnevnim odpovednim rokom.

Prvi redukciji so prišli v prvi vrsti na red:

- a) delavci, ki še niso bili dolgo zaposleni pri premogovniku,
- b) posestniki in
- c) delavci, ki neredno prihajajo na delo.

Pri določitvi liste reduciranih delavcev se je pritegnilo tudi delavske zupnike,

iz navedenega je razvidno, da se je redukcija izvedla ravno radi tega, da bi se moglo čimbolj redno vsak dan v tednu obratovati, seveda v kolikor bodo to dopuščala naročila. Vest, da se namerava iz zlobe in framasonske zagrizenosti baje določiti za delo nedelja, more pač v resnici izhajati le iz zlobe in klerikalne zagrizenosti. Tudi ne more biti govora o tem, da se bo več ko polovica rudarjev odpustila. Stalež delavstva se je zmanjšal od 735 na 635, torej za 100 delavcev ali eno sedmino. Če bi se pa položaj na premogovnem trgu še poslabšal, umevno daljša redukcija ni izključena, kar pa ni verjetno, ker bi tako dejstvo že ogrožalo obstoj rudnika sploh.

Glede trditve, da se delavstvo odpušča uprav sredi zime, povdarjamo, kakor že uvodoma povedano, da se je kljub težkim finančnim prilikam obrata z redukcijo čakalo preko zime, ker se vendar marčni termin ne more smatrati za sredi zime. O kakem tozadevnem nesocialnem navodilu ministra dr. Žerjavanja ni govora.

Uvideti je, da ostane pa kljub redukciji administrativno delo neizpremenjeno, zato se tudi število uradništva ne more bistveno zmanjšati. Pripominja pa se, da se je število administrativnega osebja v zadnjem času reduciralo za dva, deloma vsled upokojitve, deloma po lastni odgovodi.

Vodstvo rudnika je že spomlad lanskega leta uvidelo, da nastajajo za premogovnik vsled vseobče gospodarske krize težki časi. Da se odprodaja Velenjskega premoga olajša, so se že januarja 1924 in kasneje opeiovaoc predložile tako narejeni oblasti: Direkciji drž. rud. procazeča v Sarajevu kakor tudi rud. oblastem številne, obširno utemeljene vloge, kojih ugoditev bi privedla do pocenjenja našega premoga in zmožnosti konkurence s premogom druge provenijence.

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Ponedeljek, 9. marca Zaprtó.

Torek, 10. marca. »Moloh« Ab B (kuponi).

Zadnjič v sezoni.

Ruska žalogra »Moloh« zadnjič v sezoni. Jutri v torek 10. marca se vprizori zadnjič v tej sezoni krasna ruska drama »Moloh«. V tej dram nastopa ves dramske enemble našega gledališča.

Gostovanje Boris Popova v »Trabaturju«. Ker je Boris Popov, odlični baritonist ljubljanske opere, pri zadnjem gostovanju kot grof »Luna« v »Trabaturju« izredno ugajal, ga je gledališka uprava povabila na še eno gostovanje v tej vlogi. Popov je danes res eden najboljših interpretov te vloge odnoso partije.

Sport.

: ISSK Maribor : SK Celje 3 : 1 (0 : 1).

Včeraj v Celju odigrana prvenstvena tekma je končala z navedenim izidom. Tekma je bila ves čas odprta, sicer brez posebnosti. V prvi polovici igre so bili razen na početku večinoma gospodarji položaja Celjani, kar se razvidi tudi iz rezultata 0:1; vsekakor pa je bilo od obeh strani meizrabljenih tudi več ugodnih prilik. Celjsko moštvo razpolaga z nekaterimi res odličnimi igralci, kakor Wagner, Krajnc, Piša i.dr., ki so povsem resni nasprotniki in bodo po vstrajni vaji sigurno dosegli svoje uspehe. Naše domače moštvo je sicer z nekaterimi posameznimi navali ob pričetku igre pokazalo svoje zmožnosti, toda pri tem ni ostalo. — Šele v drugi polovici igre je obvladal prostor Maribor in rezultati niso izostali. Prvi gol je zabil Skrobar direktno iz kornerja, na kar je kmalu sledil drugi po Vodebu; tretji gol so si pa zakrivilo Celjani sami vsled nepazljivosti v gnječi. Pripomniti bi bilo, da je vratar Maribora zadostil svoji nalogi dobro in je med drugim tudi obrabil jednajstmetrovko; značilni so bili oprostilni streli mariborske obrambe. Sodil je g. chs strogo in pravično v popolni nepristranosti in mu gre v tem oziru vse priznanje. Občinstva je bilo mnogo, ki je z zanimanjem nasledovalo potek igre. Želeti bi pa bilo, da si igralci SK Celje

popravi in izravna. — Mariborčani so bili jako prisrčno sprejeti in gre v tem oziru zahvala novemu in delavnemu odboru celjskih sportnikov.

Naraščaj ISSK Maribor : Naraščaj SV Rapid 2 : 1.

Kultura in umetnost.

Vsem prijateljem »Ljudske univerze« v Mariboru.

Obračamo se do Vas s prošjo, da nam pomagate pri našem »delavčnem kulturnem delu!

Da nam bo mogoče kar najuspešneje delovati na polju znanosti in umetnosti, nam je uujno potreben takoz. episkop, s pomočjo katerega se lahko procieirajo slike iz knjig, razglednice itd.

»Ljudska univerza« namerava nadalje prevzeti v svoj program spričo velikega interesa našega občinstva za muziko — kar največ muzikalinih prireditelj in tako pripravljati tla za razumevanje velikih glasbenih umov. V to svrhu bo potreben najprej dober glasovir.

Oba nakupa zahtevata mnogo denarja, katerega nikakor ne moremo zbrati z lastnimi majhnimi dohodki. Nič drugega nam ne ostane kot nabiranje med našimi prijatelji. Vsak prispevek, tudi najmanjši, nam pomaga k visokemu kulturnemu cilju — k izgraditvi Mariborskega ljudskega kulturnega doma. Prispevki se sprejemajo pred in po vsaki prireditvi; po pošti se lahko pošljejo pod šifro »Sklad Ljudske univerze« predsedniku inž. I. Kukovec, Maribor, Gosposka ul. 2. Pod isto šifro se bo priobčilo v »Taboru« ime darovalca in znesek.

Odbor »Ljudske univerze v Mariboru.

—□—

x Uspehi našega mladega komponista Slavka Osterca. Minule dni smo obeloganili kratko poročilo o uspehem kompozicijskem koncertu našega mladega skladatelja Slavka Osterca v Celju. Ker se bo koncert v bližnjem času ponovil tudi v Mariboru in ker sta sodelovala dva mariborska umetnika pianistka ga Apihova in g. notar Ašič, posnamemo iz »Nove Dobe« nekaj značilnih mest iz strokovne kritike g. Sancina: Gospa Tina Apihova je prvič nastopila v Celju. Dase je lotila ravno Ostercevih rokopisov, ji gre dvojna zasluga, ker v tehi skladbah ne najde pianist dovolj tega, česar potrebuje, da se kot tak upelje in kar je za reproduktivnega umetnika nekak tradicionalen obligo napram publiki; njej ni šlo za tradicijo, marveč za muziko. Ga. Apihova se je požrtvovalno lotila tega, če ne ravno hvaležnega, pa vendar hvalevrednega dela ter skrbno naštudirala vse skladbe, ki so ji pripadale po sporedu, in jih podala po svoji moči kar najbolje. — Tudi g. Ivo Ašič je šel Ostercu na roko z vso najboljšo voljo. Njegov lirčni tenor je za take skladbe kakor nalašč. Odpel je vse pesmi — ki so dokaj naporene — prav lepo. — Dodati je moral še belokranjske uspavanke, ki so zelo učinkovale in naše odmev vsled svoje originalnosti in šegave vsebine. — Del koncerta zase je tvorila »Serenada« za godalni kvartet, ki so jo izvajali gg. Vidmajer nadarjen gojenec vijolinske šole Glasbene Matice v Celju; op. nr), Fink, Ostere in Wohrlowitz. — Učinkovala je kot žarišče čelga večera in zapustila brez dvoma najmočnejši vtis. Moram priznati, da je kvartet izvršil svojo težko nalogo preko pričakovanja dobro. — Drugo večje delo tega večera je bila Sonatina za glasovir, ki vsebuje nekaj prav lepih in posrečenih mest. — V samospelih nima komponist vedno sreče, pač pa se kaže Osterceva močnejša stran v instrumentalnosti in to je za našo muzikalno literaturo in vrzeli, ki zijajo ravno po predalih naših instrumentalnih komornih in sinfoničnih del, veliko večja dobrota. — Ostere čuti in poskuša. Ravno sedaj se nahaja v dobi, kjer je njegovo hotenje najintenzivnejše. Razmetuje rad z akordi in ljubi vzporodne male sekunde. Tudi to ga bo minulo, ker bo nastopila reakcija. Takrat bo začela zanj nova faza, in čimprej bo Ostere prišel v roke strogemu mojstru, tem prej se bo to zgodilo. — Pota, ki jih on sedaj le tiplje, se mu bodo odprla; takrat šele bo Ostere svoj in bo lahko, ker je v njem prava kál. V ostalem pa nosijo njegove skladbe naroden pečat, kar beležim kot tipičen znak njegove koncepcije.

x »STRUNA« oddelek »Glasbene Matice« v Mariboru, izdaja zbornik za salonski orkester (flavta, violina I. v. violina obliq., violoncello, bas, harmonij, klavir in udarala). Skladbe so večinoma tako aranžirane, da se jih lahko proizvaja tu-

bi z manjšo zasedbo. Muzikalije se razpošiljajo le proti gotovini ali poštnemu povzetju. Naročila sprejema »Glasbena Matica«, oddelek »Struna« v Mariboru, SHS. — I. serija. 1. V. Parma: Mandolinata iz opere »Stara pesem« 12 din. 2. V. Parma: Ljubavni dvospev. 3. V. Parma: Petrograjska pesem. 4. V. Parma: »Moj ideal« valčekova pesem, iz operete »Caricine Amaconke«, vsak komad po 12 din. 5. V. Parma: Balkanska koračnica 12 din. 6. V. Parma: Overtura k opereti »Caricine Amaconke« a) za salonski orkester 30 din., b) za violino in klavir (violino obligato ad libitum) 16 din. 7. O. Dev: »Pastirica« idila 15 din. 8. M. Schönherr: »Iz slovanskih krajev« valček 10 din. 9. K. Mašek: Barkarola 12 din. 10. I. Muhvič: »Ispod Tatre« koračnica po slovaških napjevima 12 din. — II. serija. 11. Ant. Foerster: Slovenska slavnostno koračnica po narodnih napjevih 13 din. 12. A. Gervais: »Bosanska Saloma« (Čergo moja), Foxtrot, (gori navedena zasedba, vrh tega Clarinetto in Cornetto ad libit.) 15 din. 13. V. Parma: »Bela Ljubljana«, valček po slovanskih napjevih 20 din. 14. Jos. Verbič: »Planinski pozdrav«, koračnica 13 din. 15. I. Muhvič: »Tko pjeva, zlo ne misli«, karišik (gori navedena zasedba, vrh tega Tromba C ad libit.) 22 din. 16. V. Parma: »Zvezda Primorja«, koračnica po slovanskih napjevih (poklonjena ustanovitelju »Strune« gosp. Al. Križnič-u) 13 din. 17. Jos. Verbič: »Večerno žuborenje«, valček 18 din. 18. A.

Gervais: »Iz veselog Srema«, potpourri (gori navedena zasedba, vrh tega Clarinetto in Cornetto ad libitum) 22 din. 19. R. Lubas: »Slovo«, koračnica 13 din. 20. V. Parma: Fantazija iz opere »Ksenija« 30 din. — III. serija. 21. I. Muhvič: Vjenac slavenskih napjeva 30 din. 22. V. Parma: Parafraza o A. Nedved-ovem zboru »Nazaj v planinski raj« 16 din. 23. A. Gervais: »Jadranska barkarola« po motivima A. Hajdriha »Jadransko morje« 14 din. 24. M. Zmagič: »Ob Soči« četvorka po slovanskih motivih 16 din. 25. V. Parma: Overtura k narodni igri »Rokovnjači« 28 din. 26. M. Schönherr: »Bratci veselje« koračnica po slov. motivih 13 din. 27. H. O. Vogrič: Odlomki iz burke »Moč uniforme« 30 din. 28. M. Rožanc: »Karneval« koncertna koračnica 14 din. 29. F. Šidák: Kitica srbskih pjesama 32 din. 30. V. Parma: »Triglavske rože« valček po slovanskih napjevih 26 din. — Opomba. Pri komadih I. serije se dobijo dublete 1-ve violine po din. 1.50, (k številki 6 po din. 2.50) dokler zaloga traja. Pri komadih II. in III. serije je dubleta 1-ve violine že priložena.

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 57

Povedal sem poveljniku, da sem opazil podobnost med njim in njegovimi predniki. Videl sem, da mu je to iskalo. — Da, da, — je rekel — ista kri. To bi se lahko poznalo tudi kako drugače, a kaj čete, ko ni več niti tistega premoženja niti tistega sreča.

Tedaj pa sem energično slikal nos in se oziral v obličje starega poveljnika, ki niti slutil ni, da mi je njegov nos rabil kot model. Polagoma se je začel pojavljati orlovski nos in čez nekaj časa je bilo popravilo častitljivega pradedu končano.

Poveljnik se je čudil, da delam tako naglo in dobro.

— Zares, prekrasno! Neumljivo! To je nekaj, to. Nos, pravi nos. Človek bi prisegel, da vam raste iz platna!

— Ali ste zadovoljni, poveljnik?

— Zlodja, kako la ne bi bil zadovoljen.

— Tem bolje!
— Mladi prijatelji, vi ste velik slikar.
— Samo diletant.
— Ali hočete biti z menoj iskren?
— Zelo rad.
— Tedaj samo priznajte —
— Kaj naj priznam?
— Da ste v Parizu na glasu kot slikar.

— Nimalo ne, dragi gospod poveljnik.

— Pa še boste.

— Nikoli, gospod.

— Zakaj pa ne?

— Ker mora tisti, ki hoče biti znamenit, delati veliko več in boljše nego jaz. Morda imam nekaj umetnostne nadarjenosti; nesreča je le ta, da imam preveč premoženja, tako, da se lahko neskrbno posvečam prijetnejšemu poslu, namreč ribolovu in šahu.

— Vi ste tedaj premožen, mladi prijatelj?

— Da, gospod poveljnik.

— Tedaj vam pa častitam, kajti tako nesrečo, o kakršni pravite, bi jaz človeku le privoščil, bogastvo je več vredno ko slava.

Na to nisem ničesar odvrnil. Kmalu sem dovršil in Ivan - Nikolaj - Robert je zopet imel nos na pravem mestu.

Poveljnik je bil očitno navdušen, pa je večkrat zaploskal z rokami, odprla vrata in vzkliknil.

— Margerita, Margerita!

Kako si podaljšamo naše življenje? Vendar le, ako notranji organi dobro delujejo. V dosegu tega je Radenska voda edino sredstvo!

kose za-		mreže za
jamčene	VELETRGOVINA Z ŽELEZNINO	ograje
srpe		cement
pluge-Sack		traverze
brane		stavbeno
ter vse	PINTER & LENARD	kovanje
poljedelsko	TELEF. 282 MARIBOR BRZOJAV PINLEN	i. t. d.
orodje	VELIKA IZBIRA KUHINJSKE POSODE PO ZELO ZNIŽANIH CENAH. 523	
	Zmerne cene! Točna in solidna postrežba!	

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu se uljudno naznanja, da so prevzele mlekarno Visoko in Zg. Brnik iz Gorenjskega, mlekarno

A. KOS, Aleksandrova cesta 25
in v Jenkovi ulici številka 6.

Novo podjetje bo imelo vsak dan sveže in garantirano polno pastirizirano mleko v vsaki množini. Dalje ima vedno v zalogi več vrst **pojemendolskega sira** po zelo znižanih cenah, po možnosti tudi surovo maslo.

Otvorjena je tudi mlečna zajutrkovalnica v Jenkovi ulici 6. Vedno bo v zalogi kuhano toplo mleko i. dr.

Abonenti za večje in manjše množine se sprejemajo do 15. t. m. Večje množine se dostavljajo na dom. Za obilen obisk se priporoča

Prva slovenska mlekarna v Mariboru.

539

Selnčne plante za pred trgov. nudi ceno tvrdka **Franc Mastek**, Glavni trg 16. 501

Kupi se: Prirodopis rastlinstva (Macher) za nižeravne srednjih sol. Ponudbe na firmo **Hinko Sax**, Grajski trg 8. 537

Proda se stavbna parcela, oziroma odda se vrt v najem nasproti Glavnega kolodvora. Vprašati **Gregorčičeva** ul. 12, II. nad. levo. 536

Mebilirana lepa zračna soba s prostim vhodom, se takoj odda boljšemu gospodu ali gospodini. Istotam se po ceni proda skoraj novi brenaber otroški voziček. Naslov pove uprava »Tabora«. 535

Otročja postelja, 3 divani, omare, postelje, kuhinjska kredenca in drugo na prodaj. **Rotovski trg 8**, I. nad. levo. 540

Učenca iz boljše hiše iščem. **Foto-Vlašič**, Gosposka ul. 23. 538

Zastopnika za Maribor in okolice išče večja zavarovalnica. Nastop službe takoj. Prednost imajo že v zavarovalni stroki izvežhani. Ponudbe na upravo tega lista pod »Zastopnik«. 544

Proda se dobro ohranjeno žensko in moško kolo. Vpraša se **Bošnayska c. 26**. 542

Oglas! Proda se konja polom javne licitacije se vrši dne 10. marca 1925 ob 9. uri na sejnišču v Mariboru, komanda 45. pešpuka. 545

Ne pozabi naročnine!

Samo še nekaj dni ostanejo v Mariboru univerzalni umetniki

THE TYLLIS
ELLA FREUDENBERG
in
ESTERRY
MIMI DESTINY
ROSA BAUER

13. petek 13.
VELIKA KAVARNA
specijalni koncert z umetniškimi vložki

marca 16. marca
nov senzacionalen spored v
KLUB-BARU

Radi sobotnega navala pri nakupu cenih klobukov, perila, nogavic, parfumov, pudra i. t. d., se prosi p. n. občinstvo, da se potrudi posežati trgovino že med tednom, ker so cene istotako solidne.

★ IGO BALOH, Gosposka ul. 15 ★

Radi sobotnega navala pri nakupu cenih klobukov, perila, nogavic, parfumov, pudra i. t. d., se prosi p. n. občinstvo, da se potrudi posežati trgovino že med tednom, ker so cene istotako solidne.

VELIKA ZALOGA
vseh vrst čevljev za štrpaco, lov in promenado

„KARO-ČEVLIJ“
Ia. gojzerci (hrbovski čevlji) Ia. zbiti sandali (popravilo kakor čevlji)

VARSTVENA ZNAMKA

samo Maribor, Koroška cesta 19
lastne delavnice, najboljšo ročno delo. 351

E 2497/24-16

Dražbeni oklic.

Dne 28. marca 1925 ob 10. uri se bode vršila pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin vl. št. 174 d. o. Radvanje II. del Tezno stanovanjska hiša s skladišči in drugimi industrijskimi napravami v cenilni vrednosti 812.846 Din 63 p.

Najmanjši ponudek znaša 541.897.74 Din. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja. Vse drugo je razvidno iz dražbenega oklica na sodni deski. 548

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.,
dne 3. 3. 1925.

E 3704/24-7

Dražbeni oklic.

Dne 8. aprila 1925 ob 10. uri se bode vršila pri podpisnem sodišču dražba nepremičnin vl. št. 26 d. o. Grajska vrata (Maribor) hiša na Meljski cesti št. 85 z vrtom in osko ježo cenjena na 233.414.75 Din.

Najmanjši ponudek znaša 116.708 Din. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja. Vse drugo je razvidno iz dražbenega oklica na sodni deski. 541

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.,
dne 3. 3. 1925.

B. Veselinović & Komp. Maribor
Gosposka ulica 26.

Da bi cenj, občinstvo spoznalo naše dobro blago, katero prodajamo po stalno solidnih cenah, vpeljali smo v naši trgovini »Brezplačno loterijo«, potom katere je mogoče, da dobi kupec lepo darilo, ne da bi kaj žrtvoval. Kdor torej kupi na enkrat ali v presledkih blaga za Din 250.—, dobi brezplačno po 1 srečke, s katero ima pravico igrati na tej loteriji pri zgoraj označeni tvrdki, kakor hitro je prodanega blaga za omenjeno število srečk.

Ta loterija ima 1600 srečk z 720 dobitki. Dan srečkanja se pravočasno objavi. 150

Žrebanje: pod kontrolo dr. V. Pfeifer-ja! Najkasneje julija 1925. Dobitki: 1 kompletne spalna soba, 2 dobitka po 1 otoman, 2 dobitka po 3 m volnenega blaga, 10 dobitkov alum. posode in še 750 raznih drugih dobitkov.

Klobuke, dežne plašče,
čepice, perilo, čevlje itd. kupite solidno pri
Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2

Novo upeljano! 438 **Novo upeljano!**

Moške klobuke
najnovejših oblik, po najnižjih cenah kupite pri tvrdki
Anica Traun, Maribor Grajski trg 1.